

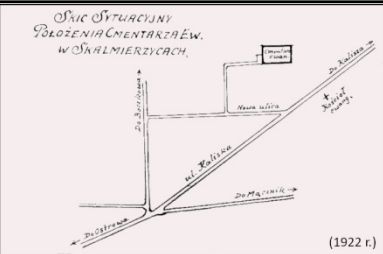
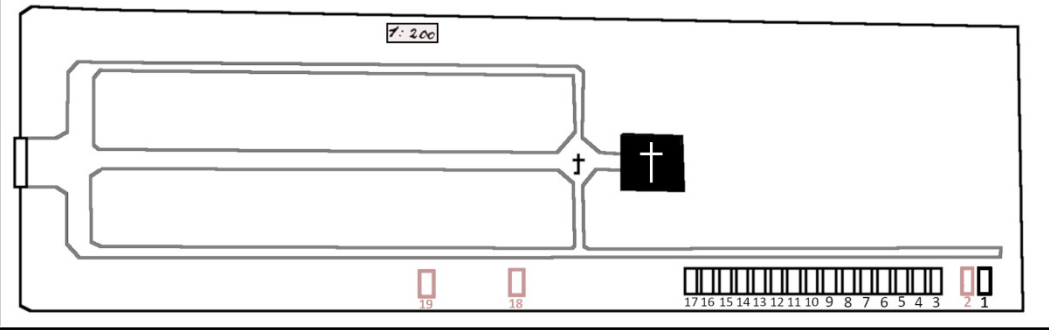
Karta ewidencyjna obiektu grobownictwa wojennego

Gmina: **NOWE SKALMIERZYCE**

Nr ewidencyjny: **3017024_1**

Rodzaj obiektu ¹	Nazwa obiektu	Miejscowość
ZESPÓŁ GROBÓW	GROBY ŻOŁNIERZY Z OKRESU I WOJNY ŚWIATOWEJ I POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO	NOWE SKALMIERZYCE
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria I wojna światowa, powstanie wielkopolskie 1918-1919	
		Adres województwo / powiat / gmina WIELKOPOLSKIE / OSTROWSKI/ NOWE SKALMIERZYCE
		ulica / lokalizacja opisowa CMENARZ EWANGELICKI (nieczynny) ul. Gen. Józefa Hallera
		Właściciel / zarządca terenu / działka nr Gmina i Miasto Nowe Skalmierzyce / 301702_4.0001.11/1
		Kwaterna, rząd / ewent. lokalizacja opisowa Skrajny rząd grobów po prawej stronie w północnej części cmentarza / 51°42'42.9"N 17°59'19.1"E (51.711927, 17.988649)
		Podstawowa informacja o pochowanych ŻOŁNIERZE ARMII NIEMIECKIEJ łącznie 16 osób
		Datowanie 1917-1920 r.
		Forma ochrony GRÓB WOJENNY
		Wymiary (szer., głęb., wys.) 1700 cm x 193 cm x ok. 15 cm (zespół) 63 cm x 160,5 cm x ok. 15 cm (grób pojedynczy)
		Material beton, grys, cegła

¹ I cmentarz / kwaterna / mogiła zbiorowa / grób indywidualny....

Szkiec sytuacyjny		Opis obiektu i inskrypcje																					
 <p>nr grobu - pochowany:</p> <table border="0"> <tr> <td>1. Kensenich</td> <td>11. Elgt</td> </tr> <tr> <td>2. Kaszuba</td> <td>12. Schröder</td> </tr> <tr> <td>3. Bugel</td> <td>13. Gehrlicher</td> </tr> <tr> <td>4. Simanowski</td> <td>14. Werner</td> </tr> <tr> <td>5. Koler</td> <td>15. Ottenbacher</td> </tr> <tr> <td>6. Kempe</td> <td>16. Brossard</td> </tr> <tr> <td>7. Hendrick</td> <td>17. Weber</td> </tr> <tr> <td>8. Labusch</td> <td>18. Marr</td> </tr> <tr> <td>9. Wussow</td> <td>19. Schulze</td> </tr> <tr> <td>10. Sauer</td> <td></td> </tr> </table> <p> grób niezachowany grób zachowany </p> 		1. Kensenich	11. Elgt	2. Kaszuba	12. Schröder	3. Bugel	13. Gehrlicher	4. Simanowski	14. Werner	5. Koler	15. Ottenbacher	6. Kempe	16. Brossard	7. Hendrick	17. Weber	8. Labusch	18. Marr	9. Wussow	19. Schulze	10. Sauer		<p>Zespół 15 indywidualnych grobów oraz z pojedyncza mogiła, kryjące ciała żołnierzy armii niemieckiej poległych w czasie I wojny światowej i w powstaniu wielkopolskim. Groby ziemne z obramieniem betonowym, wypełnione grysem; zespół otacza krawężnik wykonany z cegły czerwonej. Groby bez indywidualnych oznaczeń, pozbawione krzyży i tablic inskrypcyjnych.</p> <p>Wymiary (szer. x głęb. x wys.; w cm): pojedynczy grób – 63 (u dołu) i 60 (u góry) x 160,5 (u dołu) i 159 (u góry) x ok. 15.</p>	
1. Kensenich	11. Elgt																						
2. Kaszuba	12. Schröder																						
3. Bugel	13. Gehrlicher																						
4. Simanowski	14. Werner																						
5. Koler	15. Ottenbacher																						
6. Kempe	16. Brossard																						
7. Hendrick	17. Weber																						
8. Labusch	18. Marr																						
9. Wussow	19. Schulze																						
10. Sauer																							
<p>Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Stan zachowania - bardzo zły, groby zaniedbane, zarastające mchem, trawą i bluszczem. Na grobach nie ma inskrypcji informującej o spoczywających w danym miejscu żołnierzu. Konieczne przeprowadzenie prac konserwatorskich polegających na oczyszczeniu betonowych obramowań i ceglanoego krawężnika z porostów i roślin oraz wykonanie tablic inskrypcyjnych z nazwiskami pochowanych.</p> <p>Według informacji zawartych w Archiwum Państwowym w Kaliszu (zespół: Starostwo Powiatowe Ostrów sygn. 227) pierwotnie przy grobach stały krzyże z tablicami nagrobnymi.</p>		<p>Bibliografia</p> <p>Archiwum Państwowe w Kaliszu, zespół: Starostwo Powiatowe Ostrów sygn. 188 [1919 r.].</p> <p>Archiwum Państwowe w Kaliszu, zespół: Starostwo Powiatowe Ostrów sygn. 227 [1918-1939 r.].</p> <p>Verlustlisten 1. Weltkrieg – baza elektroniczna poległych w I wojnie światowej (http://des.genealogy.net/eingabe-verlustlisten/search).</p> <p>Akty USC.</p> <p>Załączniki</p> <p>Dokumentacja fotograficzna – stan na 12.04.2019 r. – w wersji elektronicznej.</p> <p>Wykaz żołnierzy pochowanych na cmentarzu ewangelickim w Nowych Skalmierzycach.</p>																					
<p>Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.</p> <p>Pochowani - zgodnie z wykazem znajdującym się w załączniku.</p> <p>Cmentarz powstał w latach 1911-1913 wraz z budową kościoła należącego do parafii ewangelickiej w Nowych Skalmierzycach. W latach 1917-1920 na cmentarzu pochowano żołnierzy poległych w czasie I wojny światowej oraz jeńców wyznania ewangelickiego z obozu jenieckiego w Szczypiornie. Po zakończeniu II wojny światowej cmentarz nie był użytkowany i uległ stopniowej dewastacji.</p> <p>W 2014 r. cmentarz został poddany rewitalizacji, podczas którego uporządkowano teren, wykonano nowe ciągi komunikacyjne i nasadzenia, a groby wojenne zostały wyczyszczone i odchwaszczone, ponadto 10 uszkodzonych grobów zostało wyremontowanych. Przy wejściu na cmentarz postawiono tablicę informacyjną zawierającą historię cmentarza oraz listę pochowanych tam żołnierzy.</p>																							
<p>Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):</p>		<p>Adam Wicher, 19.07.2019 r.</p>																					